სახალხო გაზეთი

№ 1057 კვირა, 1 დეკემბერი 1913 წ. № 1057

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან ყოველ სტრიქონი 20 კ., უკანასკ. 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დანაკლები. პირველ გვერდზე თითო-ჯერ სალამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიიღება მხოლოდ თვით ხტამბა „ბრომ“-ში, მუხრანის ბუჩა, და ედირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც ყოველ ... ...

საბურთალოზე

მშვენიერ ალაგას

ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდების მომავალ ხიდის მახლობლად დაიჭრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება წვრილ ნაჭრებად ხელმისაწვდენელ ფასებში.

მსურველთ შეუძლიანთ მიჰმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 6, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს**, დილის 8 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათიდან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, რომ **თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი გადი**, თანახმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა. ფ. 122

მოსწიეთ ახალი

პაპიროსები

ᲩᲘᲠᲘᲐᲚᲘ

20 ცალი 6 კაპ. 10 ცალი 3 კაპ.

ამხ.

კომეჯა

ტფილისში.

1497

სამკურნალო

სპეციალისტ-სამხედრო ექიმებისა

გარეშე მოსიარულე ავადმყოფთათვის. ვანქ. დიდ ქ.-ზე, № 3, ალექსან.ბაღ. მახლობლად ტელეფონი № 481.

ავადმყოფთა მიღება დილის 10 საათიდან საღამოს 5 ს.-დე.

ახალციხელი. შინაგანი სნეულ. ბავშვებისა, ყოვ.-დღე 2—3 ს.

ბელანუე. ბავშვ. შინაგ., ავადმ., ყ.-დღ., 10—11½ ს.

ბოგუტსკი. ბავშვ. შინაგ. ავადმ., ორშაბ., ოთხშაბ., და პარასკ. 4—5 ს.

ერმოლაევი—შინაგანი ბავშვებ. ყ.-დღე 1—2 ს

ვეორბიოვი—ბავშვ. შინაგანი სნეულებისა სამშაბ., ხუთშაბ., შაბ. და კვირ. 4—5 ს.

შამაშო, სადოსტაქრო; ყ.-დღ., 1—3 ს.

გრიგორიანი ხირურგ. ავადმყ. ყოველ დღე 11 ნახ.—11 ნ.ხ. საათ.

ახპილოვი—ყურ., ყელ. და ცხვირ. ავად. ყ.-დღე 1- 3 ს.

რუდენკო. შინაგანი ავადმყ. ხუთშ. და კვირ. 3 4 ს.

ატენიანცი. ყელისა, ცხვირ., ყურ. და შინაგანი, 2—3 ს.

ი. ბ. ჩუდნოვსკი. ძარღვ., სულ., ავადმ., ელექტრო-ტერაპია, ყოვ.-დღე გარდა კვირისა, 11½—12½ საათ.

თეთრაძე. სიფ., ვენერიული და კანის სნეულ. ყოვ.-დღე 1—3 ს.

მხიტარიანი. ვენერიულ, კანისა და სასქესო სნეულ. ყოვ.-დღე 4—5 საათ.

ნოვიცკი. ბებია-ქალი, ყოვ.-დღე 1—2 ს.

ალამკარიანი. ბებია, ქალურის სნეულ. ყ.-დღ. 1½—4 საათ.

ექ. ქალ. ოთხელიანი. ქალური სნეულ ორშ. ოთხშ., პარასკ., და კვირ. 11—12 ს.

ბეინაცი—თვალისა ორშ., ოთხშ., და პარასკ. 4—5 ს.

ხოდნევი—თვალ. ექ. სამშ, ხუთშ., შაბ., და კვ., 4—5 ს.

ბაგდოევი—კბილ. ყ.-დღე 3—5 ს.

საათვალების არჩევა.

კონსულტაცია, ოპერაცია, მასაჟი, ყვავილის აცრა, ჰიპნოზი, ანალიზი, ძიძებიდან მოსამსახურეთა გასინჯვა. „Wasserm an"-ის რეაქციით სიფილისიან სისხლის გამოკვლევა 1070.

დოქტორი მედიცინისა

გ. ა. ახვერდოვი,

პეტერბურგის სიფილისისა და ვენერიულ ავადმყოფობათა კლინიკის ყოფილი ორდინატორი, იღებს **საშარდის**, ვენერიულსა და სიფილისიან ავადმყ. დილ. 10—11 ს., საღ. 6—8 ს. **სემიონოვის ქ.**, № 18, (ვორონცოვის ძეგლის მახლობ.), ექიმ. ბინა—სემიონ. ქ., № 16. 1159

დოქტორი

ი. ო. უკლადნიკოვი

ბავშვებისა დ შინაგანი ავადმყოფობა. მიიღებს კვირა დღის გარდა დილით 9—10 ს. საღამოთი 6—7½ ს. კვირაობით 11—12 საათამდე. ოლღას ქ., № 22, ტელეფონი № 12 –25. 751

ექიმი Შ. Ა. ᲨᲘᲥᲔᲚᲐᲫᲔ 15 ივნისიდან მიიღებს **შინაგან და ბავშვთა** სნეულებიან ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ. საათიდან 7 საამამდე ახალ ბინაზე—მიხაილოვის პროსპექტი № 117. ტელეფონი 816.

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲔᲥᲘᲛᲘ (ᲓᲝᲙᲢᲝᲠᲐᲜᲢᲘ). ᲛᲐᲡ. ᲓᲐᲕᲘᲗ ᲬᲘᲜᲐᲐᲛᲫᲦᲐᲠᲘᲨᲕᲘᲚᲘ

ყოფილი. ორდინატორი ხარკოვის უნივერსიტეტისა და სამედიცინო ინსტიტუტის შინაგან სნეულებათა კლინიკებისა.

შინაგანი და ბავშვთა სნეულებანი. ავადმყოფობანი გულისა, ფილტვისა და სისხლის სპეციალურად. იღებს დილის 9—12 საათამ. გორის სამკურნალოში, დანარჩენ დროს სახლში. სამეფო ქუჩა ქალების გიმნაზიის პირდაპირ. 1571

სახალხო საათათბირო

(პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

29 ნოემბრის სხდომა

როძიანკო თავმჯდომარეობს.

განსახილველია შეკითხვა შინაგან საქმეთადა ვაჭრობა-მრეწველ. მინისტრებისადმი. შემკითხველნი მოითხოვენ განმარტებას: მართალია თუ არა ცნობები, რომ გამოიცა ინსტრუქცია საგუბერნიო ადმინისტრაციის ორგანოებისადმი, რომელიც ძიმართულია მუშათა ეკონომიურ გაფიცვების საწინააღმდეგოდ გარდა ამისა საკითხებს შორის არის საკანონმდებლო წინადადება ტომსკის უნივერსიტეტთან ისტორიულ-ფილოლოგიურისა და ფიზიკო-მათემათიკურ ფაკულტეტების გახსნის თაობაზე.

სათათბირო ესჯელობას განაგრძობს საზღვაო მინისტრისადმი შეკითხვაზე, ობუხოვის ქარხანაში მუშაობის პირობებისა და ამით გამოწვეულ ეკონომიურ გაფიცვების თაობაზე. კენჭის ყრით შეკითხვა მიიღეს, რათა მინისტრმა ამ საქმის თაობაზე განმარტება წარადგინოს.

უკამათოდ მიიღეს აგრეთვე ხუთი უკანასკნელი კანონ-პროექტი.

ვარუნ-სეკრეტი თავმჯდომარეობს. უკამათოდ მიიღეს ბეითლებისა და ბეითალ-ფერშლების ზოგიერთ უპირატესობათა მიმნიჭებელი კანონ-პროექტი. უარყვეს წინადადება, რათა გადაიდოს თანხა ციმბირის ყაზახთა ჯარებში ექიმებისთვის, ზაბაიკალის ჯარების საბეითლო ნაწილისა, თერგის ოლქში ქვეითა პოლიციელთა რაზმების დაწესება და კავკასიაში „კახეთინი" ჯარების შეძოღებისათვის. წაკითხულ იქნა სწრაფი შეკითხვა სოციალ-დემოკრატებისა, მუშათა პრესის დევნის შესახებ. მანკოვი და მალინოვსკი შეკითხვის სისწრაფეს იცავენ. 104 ხმით 63 წინააღმდეგ სისწრაფე უარჰყვეს, შეკითხვა განსახილველად კომისიას გადაეცა. შემდეგი სხდომა სამშაბათს მოხდება.

სახელმწიფო საბჭო

(პეტერბურგის დეპეშათა სააგენტოსაგან)

29 ნოემბრის სხდომა.

აკიმოვი თავმჯდომარეობს.

საბჭომ დაასრულა მუხლობრივი განხილვა პოლონეთის საქალაქო თვითმართველობათა დებულების კანონ-პროექტისა. ხანგრძლივი კამათი გამოიწვია მე-40 მუხლის სათათბიროს რედაქციამ. ამ რედაქციით ადმინისტრაციის ზედამხედველობა ქალაქის თვითმართველობის მოქმედებაზე განისაზღვრება მხოლოდ მოქმედების კანონიერების ფარგლებით.

ადგილობრივ მეურნეობის საქმეთა მთავარ გამგეობის უფროსი **ანციფეროვი** ამბობს, ამ მუხლის მიღება სათათ. რედაქციით შინაგან საქმეთა სამინისტროს ვერ დააკმაყოფილებს ვერც ფორმალურისა და ვერც არსებითის მხრივ. მთელს იმპერიაში ქალაქის თვითმართველობათა მოქმედების მეთვალყურეობა ადმინისტრაციის მიერ ხდება ორ მარტო კანონიერების ფარგლში, არამედ სახელმწიფო სარგებლობისა და ადგილობრივ მცხოვრებთა ინტერესების დაცვის ფარგლებშიაც, მით უმეტეს საჭიროა ამ საკითხს მეტის სიფრთხილით მოვეპყრათ განაპირა ქვეყნებში, სადაც ქალაქის თვითმართველობათა ინსტიტუტი მხოლოდ ეხლა ღა არსდება. მთავრობის აზრით საჭიროა ადმინისტრაციის ზედამხედველობის უფლება გაფართოვდეს.

ზინოვიევი მეორე. მე 40 მუხლს დიდი მნიშვნელობა აქვს. აგრეთვე დიდმნიშვნელოვანია იმპერიაში არსებული უფლება ადმინისტრაციისა მეთვალყურეობა გაუწიონ თვითმმართველობათა მოქმედებას საერთო სახელმწიფო და ადგილობრივ ინტერესებთა დასაცავად. მოლაპარაკე წინადადებას იძლევა, მეორმოცე მუხლს დაუმატონ დადგენილება, რომლის ძალითაც გუბერნატორებს ენიჭებათ უფლება გაუქმონ ქალაქის თვით-მმართველობათა ის დადგენილებანი, რომელნიც სახელმწიფო ინტერესებს ეწინააღმდეგება.

სტიშინსკი და დურნოვო წინააღმდეგნი არიან მეორმოცე მუხლისა. მათის აზრით, სრულიად საჭირო არ არის პოლონეთის ქალაქებს მეტი უფლებანი მიენიჭოთ, ვიდრე იმპერიის ყველა ქალაქსა აქვს მინიჭებული საერთო საქალაქო დებულებით.

საბჭომ კენჭის ყრით უარჰყო მეორმოცე მუხლი სათათბიროს რედაქციით. დანარჩენი მუხლები საბჭომ სათათბიროს რედაქციით მიიღო. საბჭომაც თავის მხრივ მცირეოდენი შესწორება შეიტანა.

საბჭომ მთლად კანონ-პროექტი შეტანილ შესწორებებით მიიღო.

თავმჯდომარემ წინადადება მისცა საბჭოს გადასწყვიტოს საკითხი, თუ რა მსვლელობა უნდა მისცეს განხილულ კანონ-პროექტს.

თავ. ლობანოვ-როსტოვსკი. აღძრული საკითხი ფრიად რთული და საგულისხმოა, ამ კანონ-პროექტის განხილვის დროს გამოითქვა სათათბიროსა და საბჭოს სხვა და სხვა აზრები ჩვენი საკანონმდებლო პალატათა მემკვიდრეობის შესახებ. ამგვარი რთული საკითხი საჭიროებს ყოველმხრივ განხილვას. მოლაპარაკე წინადადებას იძლევა გადასცენ კანონ-პროექტი საკანონმდებლო მოსაზრებათა კომისიას, იმ საკითხის გადასაწყვეტად, თუ კანონ-პროექტს შემდეგში რა მსვლელობა მიეცეს.

ლობანოვ-როსტოვსკის წინადადება საბჭომ უარ-ჰყო.

გრიმის აზრით საჭიროა კანონ-პროექტი სათათბიროსა და საბჭოს შემთანხმებელ კომისიას გადაეცეს. აქ შესწორდება სათათბიროს და საბჭოს აზრთა სხვადასხვაობაო. გვახსოვდეს, რომ ეს კანონ-პროექტი პირველად განიხილა მესამე სათათბირომ, შემდეგ საბჭომ და გადაეცა მეოთხე სათათბიროს, რომელიც ფაქტიურად პირველად გაეცნო ამ საკითხს.

მანუხინი წინააღმდეგია შემთანხმებელ კომისიაში გადაცემისა, თუმცა აღნიშნავს, რომ ეს არ არის საკითხის პრინციპიალური გადაწყვეტა. საბჭომ ერთხმად დაადგინა კანონ-პროექტი შემთანხმებელ კომისიას გადასცენ. სხდომის განახლების შემდეგ საბჭომ მიიღო 13 კანონ-პროექტი.

თავმჯდომარემ სხდომის დახურვის წინ წაიკითხა შემდეგ სხდომის განსახილველია საქმეთა სია. ბოლოში მოხსენებული იყო მაგარი სასმელებით ვაჭრობის თაობაზე არსებულ დადგენილებათა ცვლილებისა და დამატების კანონ-პროექტი.

ზოგიერთმა წევრმა მოითხოვა განხილვა იანვრამდე გადაიდოს.

საბჭომ ეს წინადადება მიიღო.

შემდეგი სხდომა დანიშნულია 4 დეკემბრისთვის.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲒᲐᲕᲘ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ

◆ პეტერბურგიდან „კავკაზს" დეპეშით ატყობინებენ, რომ საბიუჯეტო კომისიას გუშინწინ მსჯელობა ჰქონია კავკასიის **ხიზანთა საკითხის კანონ-პროექტის თაობაზე.** მიწის შეფასების საკითხი მცირე კომისიისათვის გადაუცია. შაბათისათვის დანიშნულია საფინანსო კომისიის სხდომა იმ კანონ-მროექტის განსახილველად, თუ კავასიაში როდის მოაწყონ ხიზანთა მიწების შეფასების საქმე. მომხსენებელმა გელოვანმა პროექტის უარყოფა მოითხოვა.

◆ **პოლიტეხნიკუმი.** ქალაქის გამგეობა უკვე შეუდგა „საპოლიტეხნიკუმო ადგილის" მოწესრიგების თადარიგს. ამ აზრით გამგეობამ დაადგინა: 1) დაევალოს ინჟენერ აბესალომოვს, შეადგინოს ხარჯთაღრიცხვა საპოლიტეხნიკუმო ადგილში (ნავთლუღში) ორ უმთავრეს ქუჩის მოკირწყვლისა და მოწესრიგებისა (ეს ადგილი უნდა გაიყიდოს ნაჭრებად და გაყიდულ ფულიდან საპოლიტეხნიკუმო თანხა უნდა შესდგეს), 2) დაევალოს ინჟენერ ქურდიანს, შეადგინოს ხარჯთაღრიცხვა ნავთლუღის მიწაში წყალსადენის გაყვანისა, 3) ქალაქის ტეხნიკოსს რაზვატოვსკის დაევალოს, შეადგინოს ზედმიწევნითი გეგმა იმ ადგილისა, სადაც პოლიტეხნიკუმი უნდა აშენდეს, 4) დაევალოს ქალაქის მიწის მზომელს შეადგინოს პროექტი ექვს საჟენიან სწორის ქუჩის გაყვანისა კერძო. მესაკუთრეთა მიწების ჩამორთმევით კახეთის ქუჩის შესაერთებლად ციციანთ აღმართთან, 5) დაევალოს ინჟენერ სვიმონოვსკის, შეადგინოს ხარჯთაღრიცხვა და პროექტი ტრამვაის შტოსი, რომელიც კახეთის ქუჩის მოსახვევიდან სასალახოსა და მომავალ პოლიტეხნიკუმის შენობამდე მივა, 6) დაევალოს სატყეო-საბაღოსნო კომისიას, შეადგინოს ხარჯთაღრიცხვა გასაყიდად გადადებულ მამულში ბაღის გაშენებისა, 7) დაევალოს ქალაქის მიწისმზომელს, წარმოადგინოს თვისი მოსაზრებანი ნავთლუღის სასაფლაოს გადატანის შესახებ სხვა ადგილას და 8) მასვე დაევალოს, წარმოადგინოს მოსაზრებანი მომავალ საგაზო ქარხნის გადატანის შესახებ ნავთლუღიდან სხვა ადგილში.

◆ პოლიცმეისტერს შეუნიშნავს, რომ სასწავლებლებში გაკვეთილების გათავების შემდეგ **მოსწავლენი ჯგუფ-ჯგუფად უწესრიგოდ ირევიან ქუჩებზე,** განსაკუთრებით გოლოვინის პროსპექტზე და მიხეილის ქუჩაზე და ამით ხალხის თავისუფალ მოძრაობას აფერხებენ. ამის გამო პოლიცმეისტერმა განკარგულება მოახდინა, რათა საპოლიციო უბნის ზედამხედველებმა მესაფერი წესრიგი დაიცვან.

◆ **ტფ. გუბერნიის თ.-აზნაურთა წინამძღოლი თ-დი კ. ნ. აბხაზი** თანახმა გახდა, იკისროს საყინულეთა მოწყობის საქმის მოღვაწეთა მეშვიდე კრების მომწვევ კომიტეტის თავმჯდომარეობა.

◆ **ᲔᲚᲡᲐᲥᲛᲘᲡ ᲜᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲗᲐ ᲒᲐᲛᲝᲤᲔᲜᲐ.** მომავალ წლის მაისში გაიმართება საქართველოს ეპარქიის სამრევლო სკოლების მოსწავლეთა ხელსაქმის ნაწარმოებთა გამოფენა. ამის გამო საეპარქიო სასკოლო საბჭომ წინადადება მისცა სკოლების გამგეებს, გამოფენისთვის დროზე გამოჰგზავნონ მოსწავლეთა ნამუშევარი.

◆ **სასკოლო ბაღისთვის** აღგილის ასარჩევად დღეს ვეღარ მიდის ქალაქის საბჭოს სატყეო-საბაღოსნო კომისია, რადგანაც ქალაქის გამგეობის წევრი მ. ნ. ათაბეგოვი, რომელსაც ადგილის არჩევანში მონაწილეობა უნდა მიეღო, ამ ჟამად ავად არის.

◆ **სასულიერო სემინარიის** წმ. ანდრია პირველ წოდებულის ეკლესიამ გუშინ თავისი დღესასწაული იუქმა. საქართველოს ეგსარხოსმა ალექსიმ წირვის შემდეგ შესაფერ სიტყვით მიმართა მოსწავლეთ. ნაშუადღევის 1 საათზე სემინარიის შენობაში გაიმართა წლიური აქტი. მოსწავლეთ დაურიგეს საჩუქრები. დღეს საღამოს სემინარიაში გაიმართება სალიტერატურო სამუსიკო საღამო.

◆ წელს 50 წელიწადი შესრულდა, რაც მოსკოვის ვაჭართა საზოგადოება არსებობს. ამის გამო ტფ. ვაჭართა მამასახლისმა ა. ნ. მილოვმა გუშინ ვაჭართა საზოგადოების სახელით მისალოცი დეპეშა გაუგზავნა.

◆ გუშინ ქალაქის გამგეობამ საბჭოს ხმოსნებს დაუგზავნა დაბეჭდილი მოხსენება ქალაქის სასალახოს საჭიროებათათვის დამატებით თანხის გადადების შესახებ, ბალანსი 1913 წლის 1 იანვრისა და სარევიზიო და საბიუჯეტო-საფინანსო კომისიის შეერთებულის კრების დასკვნა ქალაქის 1914 წლის ხარჯთაღრიცხვის შესახებ.

◆ **შინა მრეწველობის კომიტეტმა** 1914 წლისა და 1915—1917 წლის ხარჯთ-აღრიცხვა უკვე შეადგინა. კომიტეტი საერობო თანხიდან ყოველ წლივ 60,000 მან. თხოულობს. ამას გარდა 1915 წლისთვის 30,000 მან. თხოულობს საკუთარ შენობის ასაგებად.

◆ **ბეითალ-ფერშალთათვის** განზრახულია დროებით კურსების დაარსება ტფილისში. შესაფერ სამზადისს უკვე შეუდგა ამიერ-კავკასიის ბეითალთა საზოგადოება.

◆ **ლექცია ს. კაკაბაძისა.** ოთხშაბათს, 4 დეკემბერს ქალთა უმაღლეს კურსების ლექტორი ბ-ნი ს. კაკაბაძე წაიკითხავს ქართულ თეატრში ქართულად ლექციას: „საქართველო ერეკლე II-ს დროს". ლექციის შემოსავალი გადადებულა „ვეფხი ტყაოსნის" ახალ გამოცემის სასარგებლოდ.

◆ გამოვიდა **ახალი წიგნები სარგის კაკაბაძისა:** საკაიშლო გამოსავლის დავთარი, ხონის საყდრის დავთარი 1600 წლის ახლოს დროისა, მცნება სარჯულო (ტექსტი მე-XV საუკუნისა), ქებანი დავით მეფისა დავით მწირის მიერ, ქება თამარ მეფისა (ჩახრუხაული), დიდი ალექსანდრე მეფის გამეფების თარიღი, საქართველოს მეფეების გვირგვინის კურთხევის წესი მე-XIII საუკუნისა და საეკლესიო რეფორმები სოლომონ I დიდის დროს. ფასი თითო წიგნისა ორი შაურიდან დაწყებული ორ აბაზამდის.

◆ ბ-ნ იოსებ იმედაშვილს, მეტეხის ციხეში ყოფნის დროს, შეუდგენია **ქართველ მოღვაწეთა ლექსიკონი.** ხელთნაწერი შეიცავს ათას ხუთასამდე გვერდს და შეტანილია ათასამდე მოღვაწე, როგორც ისტორიული, ისე თანამედროვე. ბ-ნ იმედაშვილს აზრადა აქვს ეს ხელთნაწერი შეავსოს—შეასწოროს და გამოსცეს.

◆ ამა წლის დეკემბრის 10-ში შესრულდება 20 წელიწადი რაც გადაიცვალა, **ალექსანდრე ფაზბეგი** (მოჩხუბარიძე). სოფელ სტეფანწმინდის ინტელიგენციას განუზრახავს გადაიხადოს მის საფლავზე პანაშვიდი, შემდეგ გამართოს წარმოდგენა მისი ხსოვნის აღსანიშნავად.

◆ სახალხო უნივერსიტეტის ქართული სექცია 2 დეკემბრიდან ვერაზე (ოლგის ქუჩა № 54) **მოზრდილთათვის ქართულ საღამო. კურსებს** მოაწყობს. მეცადინეობა დაიწყობა საღამოს 7 საათზე.

◆ **მეფუტკრეობის ნაწარმოებთა მოძრავ მუზეუმის** გასამართავად მიწად-მოქმედების დეპარტამენტმა 500 მან. მისცა კავკასიის მეფუტკრეთა საზოგადოებას.

◆ **მალარიის წინააღმდეგ მებრძოლმა კომიტეტმა** დაადგინა, შუამდგომლობა აღძრას მთავრობის წინაშე, რათა სოფლის ექიმები მორიგეობით გამოჰგზავნონ ხოლმე ტფილისში მალარიასთან საბრძოლველ ლონისძიებათა შესასწავლად საოლქო სამხედრო-სამკურნალო ლაბორატორიასა და მიხეილის საავადმყოფოში.

◆ **ქართული საბავშვო კითხვები** გაიმართება დღეს: სამკურნალო საზოგადოებაში წაიკითხავს ქ-ნი ნასიძე შემდეგს სათაურით „ხომალდის უფროსი", ავეპალის აუდიტორიაში—ქ-ნი ბარნაბიშვილი შემდეგ სათაურით „ლომ-კაცი" და ნაძალადევში ქ-ნ გონიევი „იავნანაგრა ჰქნა".

◆ **თელავის მაზრის უფროსად ნამყოფი განბერგი,** რომელიც ამას წინად სამსახურიდან დაითხოვეს, ტფ. პირველ საპოლიციო უბნის ბოქაულად დანიშნეს.

◆ **მსახიობ კ. ყიფიანის საიუბილეო კომისიის** კრეა 29 ნოემბერს მოხდა. კომისიამ თვის წევრთა შორის სამუშაო გაანაწილა.

◆ **შეწირულება.** თ-დმა დ. ე. ჩოლოყაშვილმა და ძისმა დებმა ქართულ გიმნაზიის ღარიბ მოსწავლეთა სასარგებლოდ 500 მან. შესწირეს ღარიბ მოწაფეთა დამხმარე თავადაზნაურთა საზოგადოების საერთო კრებამ დაადგინა, მადლობა გადაუხადოს შემწირველთა.

◆ **ალაიანის სანერგის.** მისაღებად წასული კომისია გუშინ ტფილისს დაბრუნდა.

საზოგადოებანი და კრებები

◆ **ქალაქის საბჭოს** მორიგი კრება დანიშნულია ორშაბათს, 2 დეკემბრისათვის. საბჭოს განსახილველი აქვს 16 საქმე, მათ შორის: 1) გამგეობის მოხსენება სასალახოს საჭიროებათათვის 56,000 მან. დამატებით გადადების შესახებ, 2) ქალაქის 1914 წლის ხარჯთ-აღრიცხვის პროექტი, 3) ქალაქის იურისკონსულტად ნამყოფ ქანანოვის პრეტენზიები და 4) საჩივარი ტფ. სათავადაზნაურო საადგილ-მამულო ბანკისა, რომელიც სჩივის, დასაფასებელი გადასახადი ქალაქის გამგეობამ დიდი დაგვადოო.

◆ **კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების** საბჭოს კრება დანიშნულია სამშაბათს, 3 დეკემბრისთვის. საბჭო, სხვათა შორის, მოისმენს სარევიზიო კომისიის მოხსენებას საზოგადოების 1911 წლის ფულის ანგარიშის შესახებ.

◆ **ქ. შ. წ.-კითხვის გამავრცველებელ საზოგადოების** წლიურ კრების გაგრძელება დანიშნულია დღეისთვის, დილის 11 საათზე, ახალ კლუბის შენობაში.

ᲑᲝᲠᲘ.

◆ ჩვენი ბელეტრისტი **ანასტასია ერისთავ-ხოშტარიასი ამ ჟამად მძიმედ ავად არის.** მას რამდენიმე ექიმი სწამლობს. ერევნიდან დეპეშით გამოიწვიეს მისი მეუღლე **დუტუ მეგრელი.** იგი უკვე ჩამოვიდა.

◆ ხუთშაბათს, 28 ნოემბერს, **ადგილობრივმა მცხოვრებმა ნ. პოტაპოვმა ხანჯლით მძიმედ დასჭრა მუცელში პოლკოვნიკი პოპოვი.** როგორც გადმოგვცეს, მიზეზი შემდეგი ყოფილა: პოტაპოვი თურმე თექვსმეტი წელიწადია ცხოვრობდა სამოსახლო ადგილს. ამ ჟამად ქუჩაზე. მაგრამ წელს გამოსჩენია პატრონი, ვინმე პოლკოვნიკი პოპოვი და მამული პატარა შენობით, რომელშიაც საწვრილმანო დუქანია მოთავსებული ძმ. ნასყიდაშვილებისა, მიუყიდნია ხსენებულ ნასყიდაშვილებისთვის. საქმე სასამართლომ გაარჩია წინდღით, პოპოვის სასარგებლოდ გადწყვეტა და ამასრულებელი ფურცელიც ჩაბარა. ხსენებულ დღეს 28 ნოემბერს. სასამართლოს ბოქაულს უნდა ჩაებარებინა სადავო მამული ახალი პატრონისთვის. დუქნის წინ, დილის 10—11 საათზე, პოპოვი დატრიალობდა თურმე. იქვე გაჩენილა მთვრალი პოტაპოვიც. როგორც ამბობენ, იგი მისულა გამარჯვებულ მოდავესთან და უკითხნია: „თქვენა ხართ პოლკოვნიკი პოპოვი?" და პასუხი რომ მიუღია „ჰოვო", მუცელში მაგრად ჩაუცია ხანჯალი. იქვე შესწრებია ადგილობრივ პოლიკის აფიცერი ხიდირბეგიშვილი, რომელსაც რამდენიმეჯერ გაუსროლია ჰაერში რევოლვერი, რომ უბედურება ხალხისთვის შეეტყობინებინა. მალე გაჩნდა პოლიცია. პოტაპოვი დააპატიმრეს. დაჭრილი საავადმყოფოში წაიყვანეს და აპერაცია გაუკეთეს. ამბობენ, მისი მდგომარეობა საშიშიაო. როგორც მეორე ფურცელი გადმოგვცემს—პოტაპოვისთვის უცემიათ ძმ. ნასყიდაშვილებს და იმასაც გაბრაზებული იქვე შემსწრე პოლკოვნიკ პოპოვზე უყრია ჯავრი. პოტაპოს შუბლი აქვს გატეხილი.

◆ შიბის დღეებში ადგილ. წ. კ. საზოგაოება ჰმართავს, „ილიას საღამოს" თვის საშუალებათა გაძლიერებლად. იმედია, ყველა სიამოვნებით იგებებენ ამ სიმპატიურ გარდაწყვეტილებას და ყველა შეძლებისა დაგვარად ხელს გაუწვდის ახლად აღორძინებულ საზოგაოებას.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ.

◆ „ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ „ᲔᲠᲘ" ᲬᲔᲠᲡ, რომ ამას წინად მოთავსებული ცნობა, ვითომც ბაღდადში გველებისაგან მოწამლულ ღვინით სამი კაცი გადაცვლილიყოს, მართალი არ აღმოჩნდაო.

◆ ქუთაისის **ეპისკოპოსი** ყოველად **სამღვდელო გიორგი,** როგორც „ერი" იტყობინება, ჯანსაღად არის და სამსახურიდან გადადგომას სრულებითაც არა ჰფიქრობსო.

◆ ქუთაისის ბაზარზე ფუთი **ფქვილი** 1 მ. და 10 კ—ად იყიდება.

ᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲮᲜᲘᲙᲣᲛᲘᲡ ᲒᲐᲓᲘ

პოლიტეხნიკუმის ბედის გადაწყვეტამ თავ-ზარ დაეცემი შთაბეჭდილება მოახდინა ქართველ საზოგადოებაზე. სადაც არ უნდა წახვიდეთ, —კერძო სახლში, თეატრში თუ რომელიმე დაწესებულებაში, — ყველგან პოლიტეხნიკუზე ლაპარაკობენ, ყველგან გაკვირვებას აცხადებენ. დანამდვილებით შეიტყობა ითქვას, რომ ამ ბოლო დროს რეაქციონერი საკითხი არა ყოფილა ისეთ პოპულიალური, როგორც პოლიტეხნიკუმის საკითხი. სწორედ ისევე, როგორც თვით პოლიტეხნიკუმი უნდა ჩაითვალოს მთელი კავკასიის დასესებულებად, საკითხმაც თითქმის მთელი კავკასიის მცხოვრებთა ინტერესი აღძრა. სულ მიყრუებულ სოფლშიაც რომ მისულიყავიო, თუ ამ სოფელში ერთი ან ორი ინტელიგენტი მოიძებნებოდა, თავდაპირველად პოლიტეხნიკუმის შესახებ გკითხვდნენ. გაფაციცებით ადევნებდა თალ-ყურს საუწყებათაშორისო კომისიის მუშაობას არამც თუ ტფილისის საზოგადოება, არამედ მთელი პროვინცია.

პოლიტეხნიკუმს შეიძლება, მნიშვნელობაცა ჰქონდეს კავკასიისთვის, მაგრამ საკითხი მინც ასეთს დიდს ინტერესს არ გამოიწვევდა, სხვა მიზეზიც რომ არა ყოფილიყო. არავისთვის საიდუმლოებას რ შეადგენს რომ საპოლიტეხნიკუმო ადგილის შერჩევის დროს ძალიან ბევრი ხელმძღვანელობდა არა თვით პოლიტეხნიკუმის ინტერესებით, არამედ სხვა მოსაზრებითაც, რომელსაც არაფერი საერთო არა აქვს პოლტეხნიკუმთან.

მოგეხსენებათ, ერთმანეთს ებრძოდა ორი ადგილი: ნავთლუღი და საბურთალო. თავდაპირველად ნავთლუღი მარტო იყო, მა კონკურენტი არა ჰყავდა. მაგრ თავიდანვე ცხადი იყო, რომ ნავთლუღი სრულიად შეუფერებელია ისეთი დაწესებულებისთვის, რომელსაც მარტო ტფილისისთვის ი არა აქვს მნიშვნელობა, არამედ თელი კავკასიისთვის. ყველა ჭკვნობდა ამას და საგონებელშიაც ი ჩავარდნილი. აი, სწორედ ამ ოს თავდ-

აზნაურთა წრეებში დაიბადა აზრი, რომ კარგი იქნებოდა პოლიტეხნიკუმი აშენებულიყო საბურთალოზე, ან სხვა რომელიმე ისეთს ადგილს, საითკენაც ქალაქი ბუნებრივად იზრდება. საბურთალოზე კიდეც მოიძებნა ასეთი ადგილი. თავად-აზნაურობა დაინტერესებული იყო მხოლოდ იმით, რომ თვით პოლიტეხნიკუმი უფრო უკეთეს ადგილას აშენებულიყო.

მაგრამ ამ დროს სრულიად უცნაური ამბავი მოჰხდა: გაჯიუტდა ტფილისის ქალაქის თვითმმართველობა. დაიწყო ჩუმი, მაგრამ ენერგიული მუშაობა, რომლის ერთად-ერთი მიზანიც იყო, დაემარხათ საბურთალო, რომლის უპირატესობას ყველა ჰგრძნობდა... მთელი რიგი სპეციალისტებისა აღნიშნავდა საბურთალოს უპირატესობას და ამ ნიადაგზე კონკურენციის გაწევა ვერაფერი გარანტია იყო გამარჯვებისა. მაშინ გაისმა მუქარა ბაქოდან, თუ პოლიტეხნიკუმს ნავთლუღში არ ააგებთ, დაპირებულ ფულს აღარ მოგცემთო. ჩვეულებრივ, ყველასთვის გასაგებ ენაზე ეს შემდეგსა ნიშნავს: ჩვენთვის სულერთია, რომელი ადგილი სჯობიან, ნავთლუღი თუ საბურთალო. ჩვენ **გვინდა,** რომ პოლიტეხნიკუმი უსათუოდ ნავთლუღში აშენდეს. თუ ეს ასე არ მოჰხდა, დაპირებულ ფულს არ მოგცემთ. რანაირად შეიძლება გავიგოთ ეს მუქარა? განა ბაქოს თვითმმართველობა ან ბაქოს მრეწველთა საბჭო მხოლოდ იმით არ უნდა ყოფილიყო დაინტერესებული, რომ პოლიტეხნიკუმი **საუკეთესო** ადგილას აშენებულიყო? როგორ შეიძლება წინადაწინვე ასეთი ულტიმატუმის წამოყენება, თუ გულში სხვა განზრახვას არ ატარებ? ეს სხვა განზრახვა კი არის სომხების ნაციონალიზმი, რომელიც დღეს გამარჯვების დღესასწაულობს. ერთმანეთს დაუპირისპირდა ინტერესები პოლიტეხნიკუმისა და სომხის აგრესიული ნაციონალიზმი გამარჯვებული უკანასკნელი დარჩა.

მეფის მოადგილე თავის რეზოლიუციაში სწერს, განსაკუთრებით ფინანსიური მოსაზრებანი ძალიულებენ ნავთლუღი ავარჩიოვო. ეს იმას ნიშნავს, რომ საბურთალო თვისი ღირსებით ნავთლუღზე უკეთესია, ე. ი, თვით პოლიტეხნიკუმისთვის უკეთესი იქნებოდა, საბუთრთალოზე რომ ყოფილიყო. მაგრამ ამ აზრის განხორციელებას წინ აღუდგა ფინანსიური მოსაზრებანი, რომლებსაც ვადამწყვეტი მნიშვნელობა იქონიეს და თავისკენ გადაიხარეს მეფის მოადგილე, რომელსაც, ალბად, ძალიანა ჰსურს, რომ პოლიტეხნიკუმი ცარიელ სიტყვად კი არ დარჩეს, არამედ, რაც შეიძლება, მალე განხორციელდეს.

რა არის ეს ფინანსიური მოსაზრებანი? ეს არის სიჯიუტე ქალაქის თვითმმართველობისა, ეს არის მუქარა ბაქოს კაპიტალისტებისა.

თვით ჩვენ საპოლიტეხნიკუმო ადგილის არჩევას დიდს მნიშვნელობას არ ვაძლევთ. მით უფრო თამამად შეიძლება ვთქვათ, რომ არაფერი ნაციონალური ამ საკითხში არ არის. საბურთალო განსაკუთრებით ქართველების უბანი არ არის, რომ ქართველთა ნაციონალური ინტერესი მოითხოვდეს პოლიტეხნიკუმის აშენებას უსათუოდ საბურთალოზე. ქალაქის ამ ნაწილში სცხოვრობენ ქართველებიც, რუსებიც და სომხებიც. ასეც რომ იყოს, საბურთალო მხოლოდ ქართველებითაც რომ იყოს დასახლებული, მაინც ამ საკითხს ნაციონალური საკითხის მნიშვნელობა არ შეიძლება ჰქონდეს. თუ ჩვენ საბურთალოს ვუპერდით მხარს, მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი შეუდარებლად უკეთესია თვით პოლიტეხნიკუმისთვის. ასეთსავე თვალსაზრისით უცქეროდა საკითხს ტფილისის გუბერნიის თავად-აზნაურება, რომელსაც ჰსურდა თავისი წვლილი შეეტანა. მაგრამ აგრესიულმა სომხურმა ნაციონალიზმა გადალახა ინტერესები უმაღლეს სასწავლებლისა და შეჰქმნა ისეთი პირობები, რომ უმაღლესი მმართველი კავკასიისა იძულებული გაჰხდა უპირატესობა ნავთლუღისთვის მიეცა.

ვიმეორებთ, ჩვენ მაინცა და მაინც დიდს მნიშვნელობას ამ გარემოებას არ ვაძლევთ, მაგრამ არც ის შეგვიძლიან, თვალი დავხუჭოთ და სათანადოთ არ დავაფასოთ, სათანადო სახელი არ ვუწოდოთ იმას, რაც ამ დღეებში ჩვენს გარშემო მოჰხდა.

ბ. ბარველი.

ტფილისის გუბერნატორის უკვეშევრდომილესი ანგარიში

გაზეთ „რუს. სლოვო“-ში მოყვანილია ტფილისის გუბერნატორის უკვეშევრდომილეს ანგარიშის ქვემოდ მოყვანილი ამონაწერი:

„..არსებობდა და ზოგიერთ წრეში ეხლაც არსებობს ის აზრი, რომ ადგილობრივ მკვიდრთა მართვა-გამგეობა მხოლოდ და მხოლოდ მკაცრ რეპრესიულ ზომებზე უნდა ემყარებოდესო. ეს სინამდვილეს არ შეესაბამება. ადგილობრივი მკვიდრნი ადვილად ეთვისებიან მუქარასა ტ დაშინებას, ხოლო მთავრობის კეთილგანზრახვით და ღირსებით მოსილ მოქცევას დიდად აფასებენ და არც ისე ადვილად ივიწყებენ მისს მნიშვნელობას. სწორედ ასეთ კეთილ-განზრახვით შეზავებულ პოლიტიკით შეიძლება აქ ზედმიწევნით სრულდებოდეს კანონიც“.

გუბერნატორი ეხება აგრეთვე კავკასიაში აყაჩაღობას ტ აღნიშნავს, რომ აყაჩაღობის ამოფხვრის ერთ-ერთ შემაფერხებელ მიზეზად უნდა ჩაითვალოს „პოლიციის უფროსთა შემცდარი აზრი, ვითომც ამ საქმისათვის ერთად-ერთი სახსარი განსაკუთრებული დებულებანი იყოს. არა ნაკლებ მნიშვნელოვან გარემოებად მიმაჩნია აგრეთვე ისიც, რომ საგუბერნიო მთავრობა პოლიციის მოხელეთა მიმართ შეთვლილს მუქარას მთლიანად არ ასრულებს ხოლმე“-ო.

ჯიოკონდა იპოვნეს

დეპეშათა სააგენტო იტყობინება, რომ შარშან ლუვრის მუზეუმიდან (პარიზშია) დაკარგული შესანიშნავი ნახატი გამოჩენილ მხატვარ ლეონარდო და-ვინჩისა ჯიოკონდა ფლორენციაში უპოვნიათ. რომის პალატაში გაცხარებულ კამათის დროს განათლების მინისტრს ფლორენციიდან ;მიუღია დეპეშა, ჯიოკონდა ვიპოვნეთო. ამ ცნობამ დიდი აღფრთოვანება გამოიწვია და პალატამ მინისტრს მიულოცა. რომიდანვე იტყობინებიან, რომ ჯიოკონდა მოშპარავებს მიუტანიათ ფლორენციის ერთ ანტიკვარისათვის, მას ეს ამბავი პოლიციისთვის უცნობებია. სურათის მომპარავნი დაუტუსაღებიათ; ჯიოკონდა ფლორენციას პოლიციაში ინახება და რომში გაჰგზავნიან. მომპარავნი იტალიელები ყოფილან. მათ განუცხადებიათ; ეს სურათი ლუვრის მუზეუმიდან იმისათვის ;მოვიპარეთ, რომ საფრანგეთისათვის სამაგიერო გადამეხადა იმ აუარებელ ხელოვნურ ნაწარმოებთა გაზიდვისთვის, რაც ნაპოლეონმა ჩვენს ქვეყანას წაართოო.

დღევანდელი სურათები

(იხ. დღევანდელი გაზეთის დამატება)

დრამა ჰაერში.

ფრენა თანდათან განვითარდა, ჩვეულებრივ მოვლენად გარდაიქცა. წინედ თუ ასი აღლის სიმაღლეზე აფრენა საოცარი იყო, ეხლა რამდენიმე ათას საჟენ სიმაღლეს და ჰაერში ათი საათობით დაყოფა არვის აკვირვებს. წინედ მსოფლიო გამოჩენილ საქმედ ჩაითვალა ბლერიოს გმირობა—ლამანშზე გადაფრენა—ეხლა კი პარიზიდან პეტერბურგს გადაფრენა არვის აკვირვებს. რასაკვირველია, ფრენის ასეთმა პროგრესმა აუარებელი მსხვერპლი შეიწირა. ბევრი თავდადებული და უშიშარი ადამიანი გახდა მსხვერპლი. ჩვენი გაზეთის დღევანდელ დამატებაში დასტამბული სურათი წარმოადგენს ერთ ისეთ მომგონტს ფრენის ისტორიისა. 1913 წლის 17 ოქტომბერს დაიღუპა დიდი დირიჟაბლი გერმანიისა „ცეპელინი, მე-20“. დილის 8 საათზე დირიჟაბლი გამოიტანეს თავ-შესაფარიდან. მისი ნაწილი დაათვალიერეს და შეამოწმეს მექანიკებმა. 10 საათ. და 16 წუთ. დირიჟაბლი 100 საჟენის სიმაღლეზე ავიდა. ამ დროს დირიჟაბლის წინა ნაწილში გამოჩნდა ცეცხლი. აღმოჩნდა რომ ცეცხლი მოედო წყალბადს, მერე დირიჟაბლის უკანა ნაწილსაც. დირიჟაბლი უკვე 350 საჟენის სიმაღლეზე იყო, როდესაც მოისმა საშინელი აფეთქების ხმა. ხმა ისეთი მძლავრი იყო, რომ დედამიწაზე სახლების ფანჯრები ჩალეწა. დირიჟაბლი ჩამოეშვა. ჯერ სწორედ მიდიოდა, შემდეგ ცხვირი დაჰხარა. 20 საჟენის სიმაღლეზე მეორე აფეთქების ხმა მოისმა. ალბად ბენზინი აფეთქდა. დირიჟაბლი მთლად დაიღუპა; მის ნანგრევებ ქვეშიდან ამოიღეს 25 გვამი. სამი კიდევ ცოცხალი იყო, მაგრამ ისინიც მალე გარდაიცვალნენ.

იშვიათი მოხუცი.

გურიაში ღრმად მოხუცებული იშვიათია არის, ამიტომაც მეტად არ მიგვაჩნია მკითხველის ყურადღება მივაქციოთ ერთ ღრმად მოხუცებულს. ეს მოხუცი გახლავთ **მანიჟა ებრალიძისა** ეორდანიას ასული. მეორეთ არის გათხოვილი, პირველად მეუღლე ყოფილა შარაშიძის. მანიჟა ამ ჟამად არის **130 წლისა** მომსწრეა მეექვსე თაობის. ერთი მისი შვილის შვილი იყო ლანჩხუთის ნამამასახლისარი აწ გარდაცვალებული ხალამპრე ძაძამია. ქ. მანიჟა თავს მშვენიერად გრძნობს: არც თვალს აკლია და არც ყურს. ქართული წერა-კითხვა იცის. მისი ნაკლი ეს არის, რომ ცოტა ქალბატონური ძილი უყვარს. დილით იღვიძებს 9 საათზე, ჩაის მირთმევის შემდეგ ორ საათს ფეხზეა მერმედ იძინებს სადილობამდი. სადილს მადიანად მიირთმევს, წასადილევს ორ საათს საქმობს, მერმედ იძინებს. ვახშამს არ სჭამს, მაგრამ სხვების ვახშმობამდი არ წვება. მანიჟა ამ ჟამად ცხოვრობს ცოცხლებში თავის ერთად ერთ შვილთან ქ. ლიზა საბახტარიშვილის მეუღლესთან ფოთში. მანიჟას შთამომავლობა 79 სულზე მიტია.

მუშათა ცხოვრება

საავადმყოფო კასები და პოლიცია.

პეტერბურგში, შტუდერის ქარხნის საავადმყოფო კასის წარმომადგენლებმა სათათბიროს წევრს სოციალ-დემოკრატს შესჩივლეს—პოლიციამ დიდ შევიწროებას გვაყენებსო. პოლიციის წარმომადგენელი ორჯერ მისულა კასის გამგეობაში, გამოუკითხავს გამგეობის მდივნის ვინაობა და გაუფრთხილებია გამგეობა; მდივანმა საერთო კრებაზე მხოლოდ გამგეობის მოხსენება წაიკითხოს და თავისი არა დაუმატოს რაო. მუშები ამბობენ: 1912 წლის 23 ივნისის კანონით პოლიციის წარმომადგენელს ნება აქვს საზოგადო კრებას დაესწროს და თუ შემთხვევამ მოიტანა, აჰკრძალოს კიდეც იგი; მაგრამ პოლიციას ნება არა აქვს გამგეობის მოქმედებას თვალყური ადევნოს.

მუშათა გაძევება.

25 ნოემბერს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თათბირის დადგენილებით პეტერბურგიდან სხვა და სხვა ვადით 14 მუშა გააძევეს. ისინი დაპატიმრებული იყვნენ უკანასკნელ გაფიცვების გამო, რომელსაც პოლიტიკური ხასიათი ჰქონდა. ამ მუშებს ცხოვრება აკრძალული აქვთ რუსეთის იმპერიის 57 ქალაქში.

ინცინდენტი ნოქართა კრებაზე.

ნოქართა საპროფესიო საზოგადო კრებაზე საპოლიციო უბნის ზედამხედველმა დააპატიმრა ერთი ნოქარი, რომელიც თვის სიტყვაში მუშათა პრესის მდგომარეობას შეეხო. უბნის ზედამხედველმა გზაში დაჰკარგა დაპატიმრებული. ჰოლიციელი აქეთ ეცა, იქით ეცა, მაინც ვერ იპოვნა. აიღო და ხელი სტაცა სულ სხვა ნოქარს. დაპატიმრებულმა ნოქარმა განაცხადა, კამათში არავითარი მონაწილეობა არ მიმიღიაო. გამოძიება სწარმოებს.

დამზღვევი კასები.

საკანდიტეროების პატრონებმა ფილიპოვებმა გადასწყვიტეს თვის მუშებისათვის მოაწყოს ერთი საერთო კასა, რომელშიაც შევლენ მოსკოვის მუშები — 1,558, პეტერბურგისა — 943, ცარსკოე სელოსა და გატჩინისა—189, დონის როსტოვისა—150, ტულისა—97 და სარატოვისა 114 კაცი. ამ საერთო დამზღვევ კასის მოსაწყობად ფილიპოვებმა შუამდგომლობა აღძრეს, საცა ჯერ არს სათანადო ნებართვისთვის.

მოღვერილი ამბები

ს. თიანეთი. თიანეთში საზოგადოდ ღარიბი ხალხია. ერთად-ერთ მათ ცხოვრების წყაროს შეადგენს ხვნა-თესვა, ისიც საიჯარო მამულში. სახელმწიფო ხალხი მთლად უმამულოა. ნაყმევებს თუმც აქვთ მიზომილი ნადელი, მაგრამ ეხლა ეს ნადელები შვიდ-რვა ნაწილად არის დაყოფილი, ასე რომ მთელი სოფელი სარგებლობს სამხედრო საინჟენერო სამმართველოს მამულით, რომლის იჯარასაც თანდათან უმატებენ; სოფელმა ბევრჯელ ითხოვა აღნიშნული მამულის შესყიდვა, მაგრამ ჯერაც გარკვეულ პასუხს არ იძლევიან. შენი მტერი თუ გარეშენი ჩასახლდნენ, მაშინ სულ უნდა აიყარნენ, რადგანაც ეზოდან ფეხის გადასადგამი ადგილიც კი აღარ დარჩებათ, ბევრს ხომ საბძელ-კალოების და სახლების აშლაც მოუნდებათ;

ზედ. გელოვანი.

რუსეთი

მმართველთა წრეში.

პრესაში დიდი მითქმა-მოთქმა იყო კოკოვცევის გამგზავრების გამო ლივადიაში. ბევრს ლაპარაკობდნენ მინისტრთა კაბინეთის ცვლილებაზე. თვით კოკოვცევის მდგომარეობაც ეკვს ჰბადებდა. მოელოდნენ კოკოვცევის გადადგომას. მის მაგიერ კანდიდატებსაც ასახელებდნენ. ეხლა კი, როდესაც მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ლივადიიდან დაბრუნდა, მისი მდგომარეობა შეურყეველია; არც თუ მინისტრთა საბჭოში მოხდება რაიმე ცვლილება. სინოდის ობერ-პროკურორიც კი, როგორც ამბობენ თვის თანამდებობაზე დარჩება. ერთის სიტყვით, ყველაფერი ძველებურად იქნება. კოკოვცევის მდგომარეობა მით უფრო გაუმჯობესდა, რომ მან გაიმარჯვა მოსკოვის მოურავის დანიშვნის საკითხში. ჩვენ ვიცით, რომ კოკოვცევის მეცადინეობით შტიურმერის კანდიდატურა მოხსნეს. გაზეთები იმასაც იტყობინებოდნენ: ფინანსთა მინისტრის მეოთხე ამხანაგის თანამდებობაც უნდა დაარსდესო. ამის თაობაზე ლაპარაკიც არა ყოფილა ფინანსთა სამინისტროში. რაც შეეხება სარკინიგზო სესხის აღებას, დეპუტატები ირწმუნებიან, სესხს მთავრობა აიღებს თებერვალშიო, მხოლოდ არა ერთ მილიარდ ფრანკს, არამედ შვიდ მილიარდსაო.

მოსკოვის ქალაქის მოურავი.

შტიურმერის კანდიდატურა კოკოვცევის დაბრუნების შემდეგ საბოლოოდ მოიხსნა. პრესაში ლაპარაკია, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო ახალ კანდიდატურის წარმოყენებას ჰფიქრობსო. მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე იმ აზრისაა, დაინიშნოს მოსკოვში ახალი არჩევნები. ამ საკითხს მინისტრთა საბჭო მალე განიხილავს.

დეპუტატები და დიფამაცია.

მოსკოვის პოლიციის ბოქაულმა სტროევმა პასუხის გებაში მისცა სათათბიროს დეპუტატი შჩეპკინი სათათბიროს ტრიბუნაზე წარმოთქმულ სიტყვისათვის, ხოლო „რუსკოე სლოვო“ ამ სიტყვის დაბეჭდისათვის. შჩეპკინმა სიტყვა წარმოსთქვა „რუსკია ვედომოსტის“ იუბილეს დროს მომხდარ ინცინდენტის გამო. ამ სიტყვაში ბოქაულმა სტროევმა დიფამაცია აღმოაჩინა და ამისათვის აღძრა საჩივარი. დეპუტატებში ფრიად დიდი მღელვარება გამოიწვია ამ ამბავმა. თვით ნაციონალისტებსაც კი შეუძლებლად მიაჩნიათ დეპუტატის სამართალში მიცემა დიფამაციისთვის. ნაციონალისტებს შესაძლებლად მიაჩნია დეპუტატის პასუხის გებაში მიცემა ცილის წამებისათვის, მაგრამ დიფამაციისთვის სამართალში მიცემა მათ გულისწყრომას იწვევს. ოპოზიციის დეპუტატები ამბობენ:—ბოქაული სტროევი აბოლოვებს იმას, რაც სენატმა დაიწყო. მისი საჩივარი ლოღიკური დასკვნაა სენატის განმარტებისაო. თუ სასამართლომ შეიწყნარა სტროევის საჩივარი, ადვილად წარმოსადგენია, თუ რა მდგომარეობაში ჩავარდებიან დეპუტატები, რა იქნება დეპუტატების სიტყვისა თავისუფლება“. ხალხის წარმომადგენელის მოვალეობაა ამჟღავნოს ადმინისტრაციის ბოროტ-მოქმედებანი, და თუ ყოველ სიტყვის გულისთვის მას სამართალში მისცემენ, პარლამენტს ყოველგვარი ნასახი და მნიშვნელობა ეკარგება. ვნახოთ, როგორ გზას დაადგება მთავრობა!

სხვა და სხვა ამბავი

✦ გაზეთები გადმოგვცემენ, რომ პარიზიდან გამოქცეული ცნობილი პროვოკატორი მარასი პეტერბურგში უნახავთ.

✦ სარატოვის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველს პროფესორ ტერენინსკისათვის ნება არ მიუცია უნივერსიტეტის აქტის დროს წაეკითხა ლექცია ათაშანგზე.

✦ კიევის რკინის გზაზე პირველ კლასის კუპეში იპოვნეს რევოლვერით მოკლული ახალგაზდა ქალი. ლევორვერი ფანჯარაზე დებულა. ვერ გამოურკვევიათ, თითონ მოუკლავს თავი, თუ ვისმე მოუკლავს.

თეატრი და ხელოვნება

ქართული თეატრი*)

ჟულავსკი ნიკიერი დრამატურგია. მისი პიესა „ერიოს და ჰსიეა“ ფრიად საინტერესო და იდეური პიესაა, მხოლოდ საჭიროა პიესის სიმბოლიზმის გაგება; მისი გაუგებრად პიესას არავითარი ფასი არა აქვს; უკანასკნელ შემთხვევაში გამოვა რადაც ცალკე ნაწყვეტი სცენები, რომლის ვერც თავს და ვერც ბოლოს ვერ გაიგებს მაყურებელი. მაგრამ საკმარისია ცოტაოდენი განმარტება, რომ მან შეიგნოს მთელი სილამაზე და სიმშვენიერე ამ პიესისა. ეროსი განხორციელებაა სიყვარულისა, ქეშმარიტებისა, სილამაზისა; იგი სინტეზია ადამიანისა; მაგრამ ქნელია მისი პოვნა, შეუძლებელია მისი ნახვა. ესიქეა მშვენიერი უცხო ასული თვით სიმბოლო კაცობრიობისა, ილტვის მისაკენ, მაგრამ სანამ საზარელი, ჭუკუიანი და ბოროტი ყოველდღიურობა, პროზაული სინამდვილე თან ახლავს, ფსიქეა ვერ მისწვდა საწადელს. ყველგან და ყოველთვის ერთი და იგივე სიყალბე, გარყვნილება და სიბოროტეა, ქეშმარიტება, რომელიც ამ ძემთხვევაში სიყვარულის სახით არის გამოყვანილი, ყველგან დაჩაგრული და დევნილია. მხოლოდ ოცნების ქვეყანაში აქვს მას ადგილი, სხვაგან არსად. რომში მისი სახით გარყვნილებაა გამეფებული, ქრისტიანობის ეპოქაში ასკეტიზმს და სქოლასტიკას მოუკლავს ქეშმარიტი სიყვარული, დაუხშია ნამდვილი წრფელი გრძნობა, ჩვენ დროში იგი გამხდარა ქანქარის სათამაშო ნივთად და მხოლოდ მაშინ, როდესაც საზარელი ბინძური სინამდვილე (ბლაქსი), იქნება ძლეული, მხოლოდ მაშინ შეიძლება შეხვედრა ქეშმარიტებასთან, ნამდვილ იდეალურ სიყვარულის ღმერთ ეროსთან. მაგრამ მუდამ და ყოველთვის, სხვა და სხვა სახით სუფევს სიყვარული.

თუ პიესა შესაფერად არ არის დადგმული და შესაფერად არ არის შესრულებული ყოველივე მნიშვნელობა ეკარგება. ვერ ვიტყვით, რომ ქართულმა სცენამ პირნათლად შეასრულა ამის შესრულება. პიესა როგორც დადგმისა ისე წარმოდგენის. მხრივ შესამჩნევად სუსტობდა. ემჩნეოდა აჩქარება. ბევრმა მსახიობმა როლი არ იცოდა, მოქმედება მათი არ იყო გათვალისწინებული და კარგად შესწავლილი მსახიობების მხრივ. რეჟისორსაც ბევრი ისეთი თვალსაჩინო დეტალი გამორჩენია, რომელთა უყურადღებოდ დატოვება შეუძლებელია. თვით პიესა მხოლოდ რამდენიმე როლის შემსრულებელთა კისერზეა დაყრდნობილი. პიესებს ეკუთვნის, რომელშიაც ორი-სამი კაცი თამაშობს დანარჩენები კი ფონია ამ მსახიობების თამაშის გამოსაჩენად. და თუ ეს ფონი ცუდია, რაც უნდა კარგად ითამაშოს ორმა მსახიობმა ვერას გახდებიან. საერთო ანსაბლი არ იყო კარგი, აუარებელმა მონაწილეებმა ააჭრელეს ეს ფონა და ნ. ჩხეიძის თამაშს ელფერი დაუკარგეს. ფსიქეა ეს განხორციელება სიყვარულისა პირველ მოქმედებაში არ არის ისეთი მწუხარე და მოკვნესარე როგორც ეს ნ. ჩხეიძის გადმოცემაში იყო, და რომელიც მან ბოლომდე შეინარჩუნა. სიცოცხლე აკლდა მსახიობს აგრედვე სხვა მოქმედებებშიც, განსაკუთრებით მეოთხეში, ცეკვა-თამაში და სიმღერა ფსიქეას როლის შემსრულებელ მსახიობისათვის სავალდებულოა, მაგრამ თუ იგი არ მღერს, მაშინ საჭირო არ არის თქმა „მე გიმღერეთ“-ო.

ქ-ნ ა. ქიქოძის ლაიდას სრულიად არ ეტყობოდა ის ხასიათი, რომელიც ავტორს აქვს მიცემული. ლაიდა გაძმხატველია ეროტიული გრძობისა, როგორც ეხლა გვესმის ამ სიტყვის მნიშვნელობა. ამიტომ ლაიდა ვაკხანკის ტიპია. ყოველ მის სიტყვაში, ყოველ მის მოძრაობაში უნდა გამოსჭყიოდეს სხეულებრივი გრძნობანი, მძაფრი მღელვარება აშლილ სურვილებისა. მისი დიალოგი „ეროსის დახასიათება“ მთელი ამოლოგიაა ამ მძაფრ სურვილებით გამოხატულ სიყვარულისა. ქ-ნ ქიქოძეს კი მეტის მეტი თავდაჭერილობა და უგრძნობლობა ემჩნეოდა, მისი მიხვრა-მოხვრა და ლაპარაკი გულცივობას უფრო ამჟღავნებდა, ვიდრე თავდაუჭერელ ვნებათა ღელვით გახელებას. მსახიობს მშვენიერი გრიმი ჰქონდა.

ვაკხანკის ტიპს უფრო დაუახლოვდა ქ-ნი პიერეტა, მაგრამ გადამეტებულმა ვალგარობამ შთაბეჭდილება გააქარწყლა. იმედა შვილი პირველ მოქმედებაში კარგი იყო, დანარჩენებში სუსტობდა. მე IV მოქმედებაში მილიონერის ბლაქსის როლს თამაშობს, ბარონები და გრაფები თავს დასტრიალებენ; უნდა [illegible], რომ არისტოკრატებიდან იმას მაინც შეეჩვევოდა ბლაქსი, რომ სხვისი ნასვამ და ისიც მაგიდაზე წაქცეულ ჭიქით შამპანიურის დალევა არ შეიძლება. დანარჩენთაგან სწორი ტიპები დასახეს: ქ-ნმა დავითაშვილმა მონასტრის წინამძღოლის, ურუშაძემ—მოხუცი ბერძნისა ტ ბარველმა—ფილოსოფოსისა. დანარჩენებზე არას ვიტყვით. პირველ მოქიდებაშ, რომელიც საუცხოვო წალკოტს უნდა წარმოადგენდეს წინა რიგში ტყუილ უბრალოდ ჰყრია რაღაც ლოდები, ამ დროს კი ჰერმესი ისეახლო, სდგას ფსიქეადან, რომ ხელის გაწვდენით შეუძლიან შეეხოს. ჰერმესი თვისი მქუხარე ხმით მომღერალმა ქალებმა სულ აურიეს, რასაც მღეროდნენ და ბოლოს ღმუილი მოისმოდა. მეორე მოქმედებაში ფსიქეა ქნარს აჟღერებს, კულისებიდან კი გიტარის და მანდალინის ჩხარუნი მოისმოდა, მოსამსახურე გოგონა ფანჯარაში იხედება და ამბობს, საუცხოვო მიდამოზე, იქეთ დიდი ჯვარი მზეს მიჩრდილავსო, ვინ არის ხალხი მიდის, ურმები მიდის და სხვა. როდესაც გოანსტრის კარები გაიღო, რაღაც ორსართულიანი სახლები გამოჩნდა მოტიური სტილისა; არც ჯვარი და არც ველმინდორი არა სჩანდა. წინამძღვარი ბლაქსი უნდა გამოჩენილიყო ცხენით მომავალი, ბრწყინვალე ამალით, ეს კი ვერ მოეხერხებინათ. გარდა ამისა მოლოზნების ტანისამოსი არ უნდა ირჩეოდეს ერთი მეორისაგან, პანნასი კი განსხვავდებოდა. მეოთხეში არისტოკრატები ცოტათი მაინც უნდა წააგავდნენ მათ. შამპანიურის ბოთლებიც შესაფერს უნდა ემსგავსებოდნენ; არისტოკრატების სალონებში განა ასეთი ჭიქების მეტი არ მოიპოვება შამპანიურისათვის. წვრილმანებს აღარ გამოუდგებით მეტად ბევრი იყო. ყველაფერი გვარწმუნებს, რომ პიესა ძლიერ ნაჩქარევად იყო დადგმული. მაგრამ მსახიობებს მაინც არ ეპატიებათ ტექსტის დამახინჯება პიესა მშვენიერის ლექსით არის ნათარგმნი. ასეთ თარგმანებს სიამოვნებით შევეგებებით, მხოლოდ მსახიობები არ უნდა ამახინჯებდნენ სიტყვებს და ლექსს. ვიმედოვნებთ, რომ შემდეგში ეს პიესა უფრო დაკვირვებით დაიდგმება.

ზელანი.

*) იხ. „ხალხ. გაზ.“ № 1056.

ქართული თეატრი. დაიწყო მზადება ახალი პიესისა **„დამარცხებული რომი“**, რომელიც წარმოდგენილი იქნება პარასკევს, 6 დეკემბერს უმთავრეს როლს შეასრულებს—ნინო ჩხეიძე—თეატრის სახელოსნოში მზადდება ბუტაფორია და დეკორაციის ნაწილი.

მეორე ახალი პიესა ამ ახლო მომავალში არის ი. გედევანიშვილის—**„სინათლე“**, რომლის რეპეტიციებს უკვე შეუდგნენ. როლები განაწილებულია დასის საუკეთესო ძალათა შორის.

დღეს გამართული იქნება **„სოფოკლეს სალამო“**. წარმოდგენილი იქნება ორი ტრაგედია **„ოიდიპოს მეფე“**, რომელსაც დასდგამს რეინჰარტის გეგმით რეჟისორი მ. ქორელი და **„ანტიგონე“**; ეს პიესაც იმავე გეგმით დაიდგმის რეჟისორ ვ. შალიკაშვილის მიერ.

შემდეგი ბენეფისი ქართულს თეატრში იქნება **მარო მდივანისა.** წარმოადგენენ ცნობილ პიესას რომაელთა ცხოვრებიდან **„ახალ მოძღვრება“-ს** ამ პიესისათვის იხატება ახალი დეკორაციები და განახლებული იქნება ისტორიული ტანისამოსი. პიესას დასდგამს რეჟისორი ვ. შალიკაშვილი.

სახალხო სახლი. დღეს, 1 დეკემბერს, დილის 11 საათზე, სახალხო სახლში გაიმართება საინტერესო დილა მეჯლისი 3 განყოფილებად.

დეპეშები

(„ეპეშათა ჰეტერბ. სააგენტოსაგან).

30 ნოემბერი.

უცხოეთი.

პარიზი. დეპუტატთა პალატა. რადიკალი ვიოლეტი კაბინეთის განცხადებას ემხრობა. დუმერგის კაბინეთიო, სთქვა მან—ვალდეკ-რუსოსა და კომბას კაბინეთის მსგავსია; მან განახორციელა მემარცხენე რესპუბლიკელთა კავშირი და რადიკალიზმთან ბრძოლა მოაწყოო. ვალდეკ-რუსოსა და კომბას კაბინეთის გზას შემდეგმა კაბინეთებმა გადაუხვიესო. მოლაპარაკემ ახსენა თუ არა ბრიანი, ბრიანმა ადგილიდან შეაჩერა მოლაპარაკე და სთქვა: ჩემი კაბინეთი საარჩევნო რეფორმისათვის ბრძოლაში დაემხოო. კონგრესის რადიკალური პროგრამა მოითხოვდა უპირველეს ყოვლისა არჩევნების პროპორციონალურ სისტემასთან ბრძოლასა და საჯარო ორწლიან ბეგარის უცვლელობასაო.

ლონდონი. უწესოების დროს, რომელიც ღამე მოახდინეს დუბლინის გაფიცულ მუშებმა, ერთმა მეეტლემ შემთხვევით დასჭრა ნავთსადგურის უფროსი.

რომი დეპუტატთა პალატა. რადიკალი ჯულიო ამბობს:—ბოლო არჩევნებმა ფრიად გააძლიერეს დემოკრატთა პარტიებიო. მოლაპარაკე იცავს ჯიოლიტის საყვედურისაგან, ვითომც იგი საარჩევნო საქმეებში ერეოდაო. ფიდერალი სოციალისტებსა ჰგმობს ლივიის საწინააღმდეგო აგიტაციისთვის.

ბუქარესტი. ბოლო ხანს აგრარულ რეფორმის საკითხის გამოსარკვევად ლიბერალთა მრავალ-რიცხოვანი კრება ხდება. ლიბერალთა პრესა რეფორმის დაუყოვნებლივ განხორციელებას მოითხოვს.

მექსიკა. კონგრესმა გადასწყვიტა 100 მილიონი პესო აიღოს ხუთ პროცენტიანი სესხად.

ათინა. საბერძნეთის მთავრობამ სახელმწიფოებს დაუგზავნა ლონდონისა, ათინისა და ბუქარესტის ხელშეკრულებათა ტექსტი; ამით სახელმწიფოებს ეუწყათ, რომ კუნძული კრიტე საბერძნეთის სახელმწიფოს განუყოფელ ნაწილს შეადგენსო.

ვენა. ჰუნგრეთის დელეგაცია. ანონი ამბობს, მზმდა ვარ მსხვერპლი მოვიტანო და ვაღვიარო, რომ რუმინიასთან ურთიერთობა გაუმჯობესდა; მაგრამ არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ავსტრია-ჰუნგრეთი დიდი სახელმწიფოა, და რუმინიის მთავრობა კი სცდილობს იძულებულჰყოს ეს დიდი სახელმწიფო და ეროვნულ პოლიტიკა შეაცვლევინოსო.

ავსტრიის დელეგაცია. ჩაიკოვსკი აღნიშნავს ავსტრია-ჰუნგრეთის დიად მნიშვნელობას განსაკუთრებით პოლონელთათვის. ალბანეთის დამოუკიდებლობის აღიარება დიდ შთაბეჭდილებას მოახდენს პოლონელებზე, პოლონელთა სასარგებლოდ ჰოლადდებს მათი ტრადიცია და ძალა. პოლონელებმა მხოლოდ ავსტრიაში ჰპოეს უფლებანი და ეროვნული ელფერი.

სერბიელი ბალიაკი სინანულს გამოსთქვამს ავსტრიის პოლიტიკის გამო, რომელიც მიმართულია სერბია-ჩერნოგორიისადმი

მინისტრ-პრეზიდენტად ნამყოფი ბეკი ამბობს: იტალია და ავსტრია-ჰუნგრეთი ადრიატის საკითხში შეთანხმებას შესძლებენ. ავსტრია-ჰუნგრეთს უნდა ჰსურდეს ბალკანეთის სახელმწიფოთა კულტურული, ეკონომიური და პოლიტიკური განვითარება. მონარქიამ მათი მეგობრობა და კეთილი განწყობილება, უნდა მოიწადინოსო.

პარიზი. პალატა. ლეფევრის წინადადებ., რომლის წინააღმდეგიც იყო მთავრობა, პალატამ უარჰყო. მემარცხენეთა უმრავლესობამ მთავრობას მხარი დაუჭირა.

ბერლინი. ლეიპციგის გაფიცულ სტუდენტთა თანაგრძნობის ნიშნად გერმანიის კბილის ექიმთა ყველა სასწავლებელის სტუდენტები გაიფიცნენ.

ვენა. ჰუნგრეთის დელეგაცია. საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხარჯთაღრიცხვის განხილვის დროს უწყების წარმომადგენელმა გრაფ ვიტენბურგრ[illegible] [illegible]ოა ოპოზიციის წევრს საა[illegible], [illegible]ომელმაც სთქვა. ბერტჰოლდის სიტყვები რუსეთთან მეგობრობისაკენ კეთილგანწყობილების შესახებ კრიზისის დროს, სიმართლეს არ შეფერებოდაო. ამაზე ვიტენბურგმა უპასუხა: ბერტჰოლდის სიტყვები სავსებით შეეფერება სინამდვილესო, გარეშე საქმეთა სამინისტრო დღესაც ამ აზრს ადგია, რომ გაზეთებში გამოქვეყნებული საიდუმლო ხელშეკრულება ნამდვილად არც კი არსებობდაო.

ბრინდირი. საერთაშორისო კომისია, რომელსაც სამხრეთ ალბანეთის გამიჯვნა აქვს მინდობილი, ფლორენციაში წავიდა. 27 ნოემბრის სხდომაზე მიიღეს საზღვრად ინგლისის მიერ დასახელებული ზოლი. ეს დადგენილება იტალიისა და ავსტრია-ჰუნგრეთის სურველს არ ეწინააღმდეგება.

რომი. დეპუტატთა რწმუნებულების შემოწმების დროს პარლამენტში დიდი არეულობა მოხდა. დეპუტატებმა ერთმანეთს შეურაცყოფა მიაყენეს სიტყვითა და მოქმედებით.

რომი. სოციალისტებმა პარლამენტის სხდომაზე ობსტრუქცია მოახდინეს, პალატის პრეზიდენტი იძულებული იყო სხდომა დაეხურა. სოციალისტები სარევოლიუციო სიმღერებს მღეროდნენ.

ბერლინი. გერმანიის მექარხნეთა კავშირის გაერთიანებულმა კომიტეტმა დაადგინა დაარსონ, დამზღვევი ცენტრალური ორგანო გაფიცვის დროსთვის.

ჰავრი. გაიფიცა ნავთ-სადგურის 150.000 მუშა. მოითხოვენ ხელფასის მომატებას.

პარიზი. დუმერგმა საზონოვსა და გრეის მისალმების დეპეშა გაუგზავნა. მათგანაც საპასუხო დეპეშები მიიღო, სამივე სახელმწიფოს საგარეო პოლიტიკის ხელმძღვანელებმა გამოსთქვეს მტკიცე სურვილი ხელი შეუწყონ რუსეთ-საფრანგეთის კავშირისა და საფრანგეთი—ინგლისის მეგობრობის განვითარებას.

რუსეთი.

ვოლოგდა. მოსკოვში გარდაცვალა ვოლოგდის გუბერნატორ ბოლოგოვსკი.

ვერნი. საღამოთი მოხდა მიწისძვრა. დილით უფრო მეტის ძალი გაძლიერდა იგი.

ადესა. ხელოვნების წამქეზებელ საზოგადოება, ნახევარ საუკუნე არსებობის გამო, შუამდგომლობ დაარსონ ადესაში სამხატვრო აკადემია.

პეტერბურგი. ქალაქის უფროს „ვეჩერნეე ვრემია“ დააჯარიმა 5 მანეთით, წერილის დაბეჭდვისათვ შემდეგი სათაურით: „ზღაპრიდან ცნობათა მიმცემი ბიურო იუწყებ რომ ცნობა, რომელიც „ვეჩერნ ვრემიაშია“ მოყვანილი, ვითომც შ ნაგან საქმეთა მინისტრმა კავკასი სამოსწავლო ოლქის მზრუნველს მ წერილობა გაუგზავნა მოსპოს „ბალ სასწავლებელში ტოლსტო სახელობის სტიპენდიები, სიმართლეს არის მოკლებულიო.

რედაქტორი ნ. კუჩდღელაშვილ
გამომცემელი ა. ჯაჯანაშვილ

საგმოგბიარო
მავშესაფრი
თუხარელისა

გადავიდა საკუთარ სახლში, გოლოვინის პროსპექტის ახლოს, ვოდოვოზნის შესახვევი № 8. მიღება მშობიარეთა ყოველთვის დღე და ღამე, საამბულატორიო მიღება ავადმყოფებისა, მასსაჟი და ყვავილის აცრა საღამოს 4 ს.-დან 5 ს.-მდე. 1511

ლუდენსი ფილტლოვი

გაკეთდება რენტგენი—ამზადებს მოწყობილობას საუნელო და დაბალ სასწავლებლებისთვის.

პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ დღე დილის 8—2 საათ. წერილობით მისამართი: პრიუტის ქ. № 8, ბინა 1, ტელეფონ. 1582

გასაქირავებლად გიგზავნა
18 აპრილიდან
(დრო